

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZESTOCHOWSKI

BIENNIK POLITYCZNY, SPOLECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIECONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGLEBIA DABROWSKIEGO.

NUMERACJA I CENNIK Cena pojedynczego egzemplarza kop. 2.
REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Czeszochowa, ul. Al. 12. Telefon Nr. 2.
WYDAWCA: Józef Krawiec, ul. Al. 12. Telefon Nr. 2.
WYDZIAŁ REKLAMOWY: Czeszochowa, ul. Al. 12. Telefon Nr. 2.
WYDZIAŁ DZIENNIKARSKI: Czeszochowa, ul. Al. 12. Telefon Nr. 2.

Teatr PARYSKI II Aleja 19.
 Program od 14 do 16 lipca 1915 r.
Kto zabójca?
 Wybitny artysta w 3-act. dramatycznym, naj-
 lepszych artystów scen Europejskiej.
Różowy pantofelek
 Komedia w 2-act. aktach.
Cztery diabły
 Komedia.
Przygody w podróży
 Znamiona komedia w 1-act.
Anons: Od soboty 17 lipca r. b. do czwartku 21 lipca r. b. w 3-act. operze na 10 obrazów „Kasia i Karel”. Wybitny zespół powo-
 łany z wszystkich czestochowskich teatrów.
Uwaga: Teatr zaproszony został w kilka dni przed wyjazdem do Warszawy.
 Zmiana programu w **Sreby i Soboty**
 Początek przedstawień o g. 4/5 po poł.
 CENA MIEJSC: Kupón do 100 pl. Krasno-
 piewcowa 40 pl. Gajda 20 pl.

Teatr „AGOLLO”
 II Aleja 12.
 Pod kierunkiem A. MILLERA.
 Dziś w Srode dnia 14 Lipca r. b.
Wesoła PARA
 Operetka w 3-act. aktach.
 Ceny miejsc: do 30 pl. do 2 mark.
 Początek o g. 7 m. 15 wiesz.

Komunikaty urzędowe.

Komunikat niemiecki.

(W. B. T.) Urzędowo donoszą dnia 12 lipca.

Wschodni plac boju.
 Na drodze z Suwałk do Kalwarii w kierunku Lipiny zdobyły nasze wojska, przednie stanowiska, nieprzyjacielskie na szerokości 4 metrów.
 Południowo-wschodni plac boju.
 Sytuacja wojsk niemieckich jest niezmienną.

Zachodni plac boju.

Na północnym stoku wzgórz 60, na południowy wschód od Yperu zostały części stanowisk wysadzane w powietrze. Walka na bliski dystans na zachodnim skraju Souchez postępuje dalej. Oczekując leżącego na północy od Souchez na drodze z Arzas, o który toczyły się walki, jest nowo w naszym posiadaniu. Został on zdobyty wczoraj wieczór po ciężkiej walce. Dwóch oficerów i 164 żołnierzy francuskich zostało wziętych do niewoli, 7 karabinów maszynowych i aparat do rzucań min zdobytych. Pod Cambrai i w lesie Ailly przeszedł do ataku po silnym przygotowaniu artyleryjskim. Na wzgórz Cambrai udało się nieprzyjacielowi wtargnąć do naszych linii. Został on jednak nowo wyrzucony. Kolo lasu pod Ailly atak piechoty nieprzyjacielskiej zatał się w naszym ogniu jeszcze przed naszymi stanowiskami.

Kolo Ainauweiler na północny zachód od Altkirchenu zapadliśmy oddziały nieprzyjacielskie. W jego rowach Stanowiska nieprzyjacielskie zostały zrównane z ziemią na szerokości 600 metrów. Nasze wojska powróciły potem stosownie do planu, do swojej linii, zabrawszy jeńców i nie niepokojone przez nieprzyjaciela.

Komunikat turecki.

Główna kwatery turecka donosi: Na froncie kaukaskim pułk nieprzyjacielski kawalerji usiłował 8 lipca zaatakować na prawem skrzydło, w pobliżu granicy jeden z naszych oddziałów, który nieprzyjacielowi odebrał jedno z dominujących wózów i obsadził je. Oparłszy nieprzyjaciela z ostekami dla niego strasami. Na froncie Dardaneleńskim 9 lipca miała miejsce zmiana kolo Ari Burnu Sedd-ul-Bahr. Miała tam miejsce tylko wyłża wymiana strażów artyleryjskiej piechoty. Nasze wyznaczone baterje antylolijskie ostrzeliwały skutecznie obóz nieprzyjacielski kolo Tekki Burnu i teren w okolicy Sedd-ul-Bahr oraz maszerującą kolumnę piechoty. Popołudniu wybuchł w okolicy Tekki-Burnu wielki pożar. Słydziliśmy od czasu do czasu eksplozje.

Komunikat włoski.

Sprawozdanie sztabu generalnego z 10 lipca donosi:
 Nieprzyjaciel kontynuując ataki w dolinie Daony. Liczne oddziały nieprzyjacielskie usiłowały, wsparte artylerją, wykonać atak 9 lipca na nasze stanowisko w Malga Lone, który nie powiódł się zupełnie. Natomiast udało się w dolinie Ferragnolo (Etsz) jednemu naszemu oddziałowi piechoty, który posunął się aż do stanowisk Malga-Sata i Soeta Belle, dominujących nad tą doliną, zajęć je przez niespodziewany atak.
 Nad górnym Cordevole nieprzyjaciel skierował w nocy na 8 lipca dwa po sobie następujące silne ataki przeciwko naszym wojskom, które obdarzły przed doliny Franz. Obdwadwa ataki spłynęły na niemo.

Nad górną Boitą zaskoczyły nasze oddziały alpejskie, zaraz po wyjściu na górę Tofano, oszańcowane oddziały nieprzyjacielskie, zdobyły ich stanowiska i wzięły 20 jeńców do niewoli.
 Następnie przesyła nieprzyjaciel liczne baterje średniego kalibru, lecz nasza artylerja zwała je za wzrastającą skutecznością. W nocy na 10 lipca zostały natychmiast odparte nowe gwałtowne ataki na nasze, niedawno zdobyte stanowiska na płaskowzgórzu Carscio.

Komunikat angielski.

(B.T.W.) Urzędowo dnia 10 lipca ogłasza, że wojska angielskie musiały się cofnąć z Lahedi okolo Adenu i podać następujące szczegóły o tem niepowodzeniu Anglików. Gdy zostały się pogłębić o tym, że znaczne siły tureckie, posuwając się od Yemenu, przekroczyły granicę okolo Adenu i posuwają się na Lahedi, komendant z Adenu wysłał oddziały wojskowe składający się z jeźdźców na wielbłach, który stwierdził obecność oddziałów tureckich i arabskich wresz z oddziałami połowami. Jeźdźcy wielbładowi cofnęli się do Lahedi, dookoła wysłano 250 ludzi piechoty z dwoma 10-calowymi działami. Dnia 4 lipca Lahedi zostało zaatakowane przez parę tysięcy Turków i Arabów, rozporządzących przeszło 20 działami.

Nasze wojska trzymały się aż do wieczora. Jedna część miasta Lahedi płonęła. Jeszcze, gdy trwały pojedyncze walki piechoty, przeprowadzili Turcy swoich chrześcijan. Z Adenu zostały wysłane do Lahedi posiłki, lecz uciążliwa droga z powodu piaszczów i braku wody powstrzymały je w marszu. Z tego powodu postanowiono cofnąć wojska znajdujące się w Lahedi. Odwrót ten nastąpił rano, dnia 5 lipca. Oddziały przyłączyły się do reszty kolumny; znajdujące się w Birnass. Położenie naszych wojsk, cierpiących od upału i braku wody, pogorszyło się jeszcze - wskutek dezercji Arabów prowadzących transporty. Musiały się więc cofnąć do Adenu. 3 angielskich oficerów zostało ranionych. Jednego majora tureckiego i 18 szeregowców wzięto do niewoli. Nieprzyjaciel nie osiągnął naszych wojsk.

Interwencja Ojca świętego.

De „Corriere della Sera” donoszą z Rzymu: Do Watykanu nadeszła wiadomość, iż rząd niemiecki wskutek interwencji Ojca świętego wypuścił na wolność internowaną w Niemczech małżonkę berlińskiego ministra sprawiedliwości Caston do Wiart.

General Ruszkij.

Z Kopenhagi donoszą: Nadeszła tu wiadomość z Petersburga, że cesarz Mikołaj specjalnym reskryptem udzielił generałowi Ruszkiewiczowi tych wszystkich szczególnych praw politycznych, wojskowych i cywilnych, z których korzystał do tej pory wyłącznie jeden tylko głównodowodzący armji rosyjskiej wielki książę Mikołaj Mikołajewicz. Ukaz cesarski kontroinywany jest przez prezesa ministrów Goromykina.

Z Warszawy.

Rosyjska cenzura wojenna nie zabrania warszawskim gazetom pisać o rozporządzeniu ewakuacji Warszawy. Wiele pism, jak pisa „Oberschlesische Kurier” przeprowadza parolę siochy Lwowem z kłienkła banków tych wiadomości z Warszawy. W pismach z nich wszystkie swe depozyty; przeszło 18,000 osób wyjechało do-browolnie na własny koszt w ostatnich dniach z Warszawy; 80,000 mie-

szkańców z rozporządzenia naczelnego dowództwa wysłane zostało towarowymi podziemi. Wągniwość od-bywający kary ciężkich robot na Mo-kotowie oraz kary więzienia w Ar-sko-kolnej i w Cytadeli przewiezieni zo-stali do Moskwy. Dowództwo na-czelne kazalo przygotować dla lud-ności cywilnej 20,000 respiratorów na usta przeciwko duszącym gazom ognia działowego. „Bieck” pisze o wy-jeździe z Warszawy wszelkich władz cywilnych i zarządów.

Pod Krasnymstawem.

W Lubelskim - sytuacja, od kilku dni się nie zmienia: general-pułkownik walczy pod Krasnymstawem w pobliżu Chelma; armja arcyksięcia Józefa Ferdynanda opiera na północ od Krasnika ataki Rosjan następują-
 cych od strony Lublina. Ofensywa rosyjska w tej stronie zaczyna słab-
 nać.

Nowy oberprekurator Synodu.

Ze Sztokholmu donoszą: petersbur-
 skie „Ruskoje Słowo” dowiaduje się z autentycznego źródła o rychłym u-
 stąpieniu Sablera ze stanowiska ober-
 prekuratora Synodu, na które miano-
 wany ma być Samarin, marszałek
 szlachecki gubernji Moskiewskiej.

Zwinięcie departamentu Galicji.

Bukareszteński „Adverul” zamie-
 szcza wiadomość z Petersburga o ska-
 sowaniu w dniu 1 lipca tego roku u-
 twórzonoego niedawno przy ministe-
 rum spraw wewnętrznych oddzielne-
 go zarządu departamentu do spraw
 Galicji.

Suma lipcowa.

Konwent senatów Dumy państwo-
 wej zdecydował: posłać ministrowi o
 przyspieszenie dławarcia sesji Dumy.
 Inaczej interwencja Dumy może być
 spełniona. Minister Kriwoosoin od-
 wiozły jednemu z członków Dumy,
 że Izba zwolniona będzie na dzień 1
 sierpnia st. a więc 14 sierpnia no-
 wego stylu.

Katolicyzm i miast.

Wyznaczony na niedzielę w Mosk-
 wie zjazd przedstawicieli wszyst-
 kich miast rosyjskich dla narady nad
 przeciwdziałaniem drożyznie żywno-
 ści, wskutek rozporządzenia minist-
 ra spraw wewnętrznych został od-
 wołany.

Z kolumnami dwunastu.

Do Sztokholmu donoszą: Petersbur-
 skie „Nowoje Wremja” pisze, iż w d. 5
 lipca odbył się pierwszy posiedze-
 nienie polsko-rosyjskiej komisji dwu-
 nastu. Obradom przewodniczył do-
 tychczasowy, przez radę ministrów
 Goramytin w obecności wice-mini-
 stru spraw wewnętrznych sekretarza
 stanu Krytanowskija. Udział w obra-
 dach przyjęli wszyscy zaproszeni
 członkowie komisji prócz członka rad-
 cy państwa Samarina, który udziału
 odmówił.

Do komisji należy, jak wiadomo,

6 polaków: Dmowski, Dobiecki, Grab-
 ski, Harusewicz, Szabeko i hr. Wielo-
 polski oraz 6 rosjan: Bogolej, Bala-
 szew, Chwostow, Samarin, Szubin-
 ski i Swiatopłok-Mirski.

Zamach na sultana Egipsa.

Z Aleksandrii donoszą, że na wra-
 osającego konno z meczetu sultana
 Husseina Kamala nieznan sprawca, który
 zbiegi rzucił bombę z dachu. Bomba
 upadła przed koniem, lecz nie wybu-
 chała.

Konferencja 4 królów.

Z Sofji donoszą, że w ciągu jeszcze
 tego miesiąca w Atenach odbędzie się
 ma wspólna narada królów bułgar-
 skiego, rumuńskiego i greckiego, w
 której także udział weźmie i Serbja.

Zjazd miał się odbyć najpierw w Bu-
 kareszcie, jednak wskutek chędroby
 króla Konstantyna przeniesiony na
 teren grecki.

Królowi towarzyszyć mają ministrowie spraw zagranicznych.

Wyrok.

Z Sofji donoszą, że sąd wojenny
 nad organizatorami pamiętego zam-
 achu w kasynie miejskiej wydał
 wyrok, skazujący: Atanasowa i Dan-
 towa na śmierć, Liwa - na 5 lat
 katorżki więzienia i pozostałych os-
 karżonych na 4 do 10 lat więzienia.
 Dobrinowicz - jeden tylko został uzie-
 winiony.

Cwierć miliona od Kruppa na żym.

Z Essen donoszą: państwo Krupp
 von Hohlen und Halbach ofiarowali
 30,000 marek na zaopatrzenie wojsk
 niemieckich w wody mineralne, 50,000
 marek na urządzenie wagonu dyżyn-
 kowego dla armji wschodniej i
 25,000 marek na ciepłą bieliznę dla
 żołnierzy w czasie drugiej kampanji
 zimowej.

Taką samą sumę 105,000 marek
 ofiarowali na te same cele zimowe
 pracownicy zakładów Kruppa w Es-
 sen ze składek swych na wojnę.

Na morzu.

Przez Chrystjanję nadkodził wia-
 domość, zakumikowania przez nor-
 weskich marynarzy, przybyłych do
 Grooteey, że w pobliżu brzegów Nor-
 wegji jeden z żrątkowników angiel-
 skich zatopił parowiec niemiecki Drie-
 drich, wiozący z Norwiku ładunek
 rudy żelaznej. Z innej strony nad-
 chodzą wieści o zatonięciu wskutek
 torpedy. Załoga wzięta do niewoli na
 pokład okrętu angielskiego.

KRONIKA

KALENDARZYK

Dnia 14 w roku kalendarzowy B. W. D. K. Justa M.
 Jutro 15 w czwartek Rozalia Apostołów
 Henryka Csa.

Wschód słońca o g. 3 m. 35
 Zachód słońca o g. 7 m. 16

Wiadomości historyczne

1831 Gm. Pankiewicz przeobraził się pod Nie-
 szawę przez Wiele (określał).

1863 Zwycięstwo podolek Polaków nad wje-
 szkami mekowieckimi pod Stokłoszami.

Rozporządzenia urzędowe.

Wzywianie do właścicieli domów w m. Czeszochowie.

Wzywam niniejszem każdego wia-
 ścielcia domu w Czeszochowie do wrę-
 czenia albo przez przedstawiciela, w
 ciągu 2 tygodni wydziałowca, w
 wemu Zarządzie Cywilnego (III Aleja
 Nr. 51, sypialni mieszkańców, któ-
 rzy znajdują się w jego domu, z os-
 naczaniem nazwiska każdego lokatora
 i tych osób, które korzystają bezpłat-
 nie z mieszkań, a także z podaniem
 czynszu najmu, które za każde mie-
 szkanie z ubikacją pać należą, t. j.
 z przypuszczalną sumą wartości
 mieszkania, wykwanego przez samego
 właściciela domu.

Formularze do wykazów będą do-
 ręczone w dniach najbliższych wia-
 ścielcom domów przez policję.

Do wypełnienia list, które znów
 przez policję odebrane zostaną, trzeba,
 o ile można, dołączyć kwity podatkowe
 za rok 1914.

Jedeli wskutek szczególnych, przez
 wojnę, wywołanych stosunków, żaden
 czynsz z najmu nie został opłaconym,
 to trzeba to dokładnie wyrazić pod
 podaniem terminu, od kiedy żądca o-
 plata nie została uskuteczniona, ja-
 koteż z załączeniem rozmaitych znaj-

dujących się dokumentów udowadnia-
 jących.

Dotychczas z podatku mieszka-
 niowego oswoobodzone osoby i instytu-
 cje są przez wezwanie to dot-
 knięte.

Niepełne albo nieprawdliwe dane
 w listach mieszkanicow będą z ca-
 łą surowością karane.

Czeszochowa, 7 lipca 1915 r.
 Niemiecki Zarząd Cywilny
 Naczelnik powiatu
 von Thaeer.

Młocarnie.

Wszystko właściciele młocarni pa-
 rowych, motorowych i dźwigniowych
 mają je przyprowadzić do 24 lipca
 1915 do stantu, zdolnego do użytku do
 młocenia.

Niestosowanie się do mego rozka-
 zu będzie karane grzywną 50 Mk., za
 każdy dzień, o który maszynę później
 będzie zdolne do młocenia, lub od-
 powiednim aresztem.

Czeszochowa, 3-7-1915.
 Niemiecki Zarząd Cywilny
 Naczelnik Powiatu
 von Thaeer.

Rejstry stanu cywilnego.

Rejstry stanu cywilnego, prowa-
 dzone dotychczas w języku rosyjskim,
 mają być prowadzone tylko w pol-
 skim lub niemieckim języku.

Czeszochowa, d. 3 lipca 1915 r.
 Niemiecki Zarząd Cywilny
 Naczelnik Powiatu.

Kaszi znalezione.

Przy kolei niedaleko Czeszochowie
 leżało kilka wazonów kości, które
 prawdopodobnie z początkiem wojny
 zostały tam wywładowane z wago-
 nów.

Wszysto są niniejszem właściciele
 kości, aby zgłosił się i wykazał jako
 właściciel.

Kości sprzedalem towarzysztwu
 przywosu towarów (Wareninshofur), a
 pieniądze otrzymane przekazalem.

Czeszochowa, d. 6 lipca 1915.
 Niemiecki Zarząd Cywilny
 Naczelnik powiatu
 von Thaeer.

Ogłoszenie

W ostatnich czasach ukazało się
 wiele udanych nasładowicw dwu-
 markowych pieniadzy papierowych,
 z których każde ma charakterystycz-
 ność dla siebie osobną. Główny Zarząd
 Kasy państwowej gwarantuje nagro-

